

Forfatter: Huitfeldt, Christoffer

Titel: BREV TIL: Gyldenstjerne, Mogens FRA: Huitfeldt, Christoffer (1558-10-29)

Citation: Huitfeldt, Christoffer: "BREV TIL: Gyldenstjerne, Mogens FRA: Huitfeldt, Christoffer (1558-10-29)", i *Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (1. bind)*, TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE (AXEL SIMMELKIÆR), s. 500. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-000743146-001-shoot-L0007431460010383.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (1. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Visborg, 29. Oktober 1558.

Christoffer Hvitfeldt til Mogens Gyldenstjerne.

Han meddeler en Række politiske Efterretninger fra Lif land.

Vennliigh helssen nu och altiitd forsennt met vor herre. Kiere her Mogenns Gyllenstiernn, synderliige gode venn, tacher ieg eder ganske gerne for allt gott, som y mig altiitd giort oc beuist haffuer, huilchit ieg ganske gerne forskylle oc fortienne will met, huis ieg nogenn tiidt wed eder til willie, thienniste och gode kand were, da skall [i] altiitd der till finde mig ganske veluilligen. Kere her Mogenns, giffuer ieg eder ganske venligenn til kienne, att her er kommin tho karle her till mig, thenn enne wiid s. 501naffn Peyter Holstorp, som er forskichiitt fra heremestern aff Liffland¹⁾ och till hertogenn aff Kleffuenn²⁾, och thenn andenn Peyter Køller, som er forskichitt till hertog Chrestoffer aff Meckelborg. Och wor same karlle pa it aff de tyske skiff och wor dragenn her i landitt att kiøbe thønnum nogenn fætallie; y det same haffuer skibitt fot wind och er fran dønum løbitt. Saa haffuer ieg besportt hos dønum om ny tiden, horledis ded handlitt siig i Liffland. Tha haffuer de sagt her for mig, att hermesternn haffuer x feniicker knecte i landitt, och lader hand sla kliping att besolle dønum medtt, somme paa enn gildenn och somme paa tho.

Item Ryssinn haffuer inttit brenntt aff thet Riske³⁾ stict før end nu; men nu brender hand bode der oc anderstedz, haard hand kand offuer komme.

Item i Dorfft haffuer hand laditt megtigt befeste oc haffuer ther inde vm knecte, mistenn hageskøtter, och er Engelske, Tyske och alle honde folch, och haffuer stor skøtt ther inde, som er skerpmesser, kartoffuer, slanger och andenn skøtt.

Item siiger samme karll, at vdenn for i landit haffuer hannd trisins tiuffue tusind till hest, och er mange Tarttar, och er thøriis høffs mand enn tartarriske herre, och siiger, ad de strøffuer wd fra hoffuenn vc oc vjc och somme flere och some fere, huord de kunne brennde och gøre skade.

Item siiger hand, att thet er krigs folch och haffuer saa suindenn løbennde heste, att de Lifflennder kunne inttit hecte wiid dønum, om de wille icke biide.

Item dog hoffue de Lifflennder, att de wille gøre deriis beste oc faa thønnum aff landit igenn met thet folch, the haffuer, och huis hielp the end nu formoder dønum.

s. 502Item siger samme karll oc saa, at hermestern haffuer tillskriffuiid ald denn adell, ther er, ad de skulle komme till hanum; tha komer ther iche mange aff thønnum; och siger, att ther er stord venighet i mellum thønnum indenbyrdis.

Item siger hand, ad hermestern oc ordinsherenn er iche well til friis met Chrestoffer Mønichhus och de senne bud, som vor neder i Danmarc hos kon. maitt., oc lader dønum høre nogen vnøttige tale.

Item thenn bisbs till Dorfft¹⁾, som mentte, ad hemelenn skulle haffue hollid met, thend haffuer thenn Rysser skichiid ind y Rysland.

Item the Lifflander haffuer hafft vc mand och vm bønnder ind paa it hiørne i Rysland och haffuer brent ther nogitt, men the ere hiem kommidt och haffuer fott enn baiarske frue till fange.

Item the lifflendiske folch och rytter er sore sky for de Rysser, vdenn huad Gud vill nu hielp thønnum met thet folch, the nu haffuer fott i landit till dønum.

Kere her Mogins, i wiide vell, att Liffland er itt morarriske land; the kunde feye vdrette met heste.

Item et offuer allt, att ther som Liffland for it nederlag met tisse knecte, som er kommid till thønnum, tha er det vde met thønnum, vdenn de ford anden hielp.

Item kon. maitt. aff Sveriigh haffuer hafft sitt sendige budt hos here mesteren till Wendell och haffuer begeritt enn ort aff landitt; ther som hand motte faa same hiørnne aff landitt, da wille hand gøre dønum hielp och bistand, men thenne karll sagde, ad hand iche wiste, huad det hede, som hand wor begeriindis.

Item fiorthenn slott haffuer Ryssin hafft inde; menn heremestern haffuer fott tho igenn aff the suagist.

s. 503Item sagde och thenne samme karll, at hermester aff Liffland hade giort enn anden vng mand till hermester epher siig, och skall thenn samme were paa thet slott i Reffuel,¹⁾ som her sagdis, att kon. maitts. knecte skulle were paa, och de ere aff dragen till thenn lifflanske hoff.

Item sigis, ad der skall lige vjc knecte til Reffuell, och vord der nogenn borger, som wille haffue forodt byenn, the ere rett och quarteritt.

Huitfeldt, Christoffer, *Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (1. bind)*,

Item sigis, att hermester kand iche kommer(!) merd aff sted ennd iijm heste, thi ma ske de ere vuillige.

Kiere her Mogens, thisse forne tydenner haffuer disse tho karlle sagt for mig, menn lige saa, som de haffuer sagt for mig, och ieg haffuer kiøbtt och hørt aff dem, om det er sanden eller ey, saa sell iegh eder dett igenn.

Men ieg haffuer thuinde mine egne bodtt i Lifflandd, thet enne i Reffuell, thed andit enn anden steds i Liffland; det aller første dj hiem kommer, tha skall y faa bud ther aff, huad tyden ieg ford.

Kere her Mogenns, attj wille giffue kon. matt. till kiennde, eller y wille sende hanum thette samme mitt breff, det lader ieg y eders egenn gode betenncke. Kiere her Mogins, huis ieg kand were eder till willie, thienniste och gode, tha skall y altid ther till finde mig ganske weluillig. Her met eder Gud almectiste beffallindis. Datum Visborg slott thenn 29. dag octobriis anno 1558.

Chrestoffer Huitffeltt.

(Bagpaa: Seglet og Udskriften:)

Erliig oc welbordiig mand, her Mogens Gyllennstierne til Stiernholm, riider oc kon. maitt stattholler vdi Kiøpiinghaffnn, min sønderliig gode wenn, ganske wennligenn til schreffuit.